

Sygn. akt: I C 582/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Rafał Szurka
Protokolant:	Małgorzata Kujawa

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2014r. w Bydgoszczy

sprawy z powództwa P. P. S.A. z siedzibą w W.

przeciwko (...)

o zapłatę

1. oddała powództwo,
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 7.200 zł (siedem tysięcy dwieście) tytułem zwrotu kosztów procesu.

sygn. akt I C 582/12

UZASADNIENIE

Powód, P. P. S.A. z siedzibą w W., wniósł o zasądzenie od pozwanej (...) kwoty 503.586,34 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 5 października 2007 roku do dnia zapłaty, oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód wyjaśnił, że w dniu 8 sierpnia 2003 roku zostało zawarte pomiędzy pozwaną a poprzednikiem prawnym powoda, D. O. P., porozumienie, zgodnie z którym (...) zobowiązała się m.in. do 30 % udziału w budowie drogi łączącej Centrum (...) (...) (CER) z drogą krajową nr (...), i do budowy rurociągu tłoczonego odprowadzającego ścieki z terenu CER do odbiornika w B.. Sąd Apelacyjny w Gdańsku, we wcześniej toczącym się postępowaniu o zapłatę należnego świadczenia z w/w porozumienia z powództwa P. P., uznał że oświadczenie woli złożone zostało przez pozwaną z naruszeniem ustawy o samorządzie gminnym, z uwagi na brak kontrasygnaty skarbnika odnośnie czynności, które mogą spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, a taki sposób reprezentacji pozwanego był niezgodny i powodował bezskuteczność takiej czynności prawnej. Umowa z dnia 8 sierpnia 2003 roku nie została opatrzona stosowną kontrasygnatą, ani nie uzyskała aprobaty skarbnika gminy w okresie późniejszym. Definitywny brak udzielenia kontrasygnaty skarbnika powoduje, że skutek prawny czynności w ogóle nie powstaje i nie może być podstawą żądania spełnienia świadczenia przez pozwaną na rzecz powoda na podstawie w/w umowy, co potwierdził Sąd Apelacyjny w Gdańsku. Powód dowiedział się o braku kontrasygnaty dopiero z pisma pełnomocnika pozwanego z dnia 26 kwietnia 2011 roku, powód nie był wcześniej o tym zawiadomiony, i nieświadomy tego wykonał budowę drogi łączącej CER P. P. z drogą krajową nr (...), obecnie ulicę (...) w L.. Jak wskazał powód, budowa drogi była powiązana z budową całego Centrum (...) (...) P. P. i wykonana była na podstawie umowy zawartej w dniu 3 lipca 2006 roku w ramach przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówień publicznych. Po wykonaniu inwestycji,

w piśmie z dnia 11 lipca 2006 roku powód przedstawił pozwanej G. wyliczenie wysokości partycypacji pozwanej w kosztach budowy i wykonania kanalizacji deszczowej, a następnie w dniu 5 października 2007 roku został pozwanej przedstawiona skorygowana wysokość jej udziału w inwestycji, co było zaakceptowane i nie stanowiło przedmiotu sporu. Jak wskazał powód, pozwana informowała, że zwrot kwoty uzależniła od zakończenia budowy, następnie informowała o zabezpieczeniu środków budżetowych na ten cel w 2008 roku, a następnie odmówiła zapłaty do czasu spełnienia przez powoda warunków porozumienia z 2003 roku. W świetle tych okoliczności, zdaniem powoda, nie może budzić wątpliwości fakt, iż intencją stron była budowa CER oraz dróg dojazdowych i kanalizacji deszczowej przy aktywnym udziale strony pozwanej, na

zasadach określonych w porozumieniu, które z uwagi na brak kontrasygnaty, nie mogło stanowić podstawy roszczeń powoda. W związku z tym pozwana G. jest wzbogacona o obciążający ją udział w budowie drogi i kanalizacji deszczowej, który ostatecznie wyniósł kwotę 503.586,34 złotych, albowiem nie wydatkowała tych środków, które były konieczne do powstania istniejącej drogi oraz kanalizacji deszczowej. Zatem roszczenie powoda, jego zdaniem, znajduje uzasadnienie w instytucji bezpodstawnego wzbogacenia, ewentualnie wnosząc z ostrożności, iż działanie pozwanej należy także ocenić jako otrzymanie nienależnego świadczenia.

Pozwana, (...), wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwana zarzuciła, iż to powód nie wywiązał się z zawartego porozumienia, na skutek czego pozwana odstąpiła od umowy, i dlatego brak było kontrasygnaty skarbnika pod umowę. W związku z tym uchylono ujęcie w budżecie gminy kwoty zobowiązania dla P. P., albowiem powód nie wykonał porozumienia w części, w którym zobowiązał się do przyjmowania do pracy w CER w pierwszej kolejności (...) i przedkładania w Urzędzie G. z wyprzedzeniem zawiadomień o potrzebie zatrudnienia pracowników. Zdaniem pozwanej, powód jedynie w nielicznych przypadkach zgłaszał zapotrzebowanie na zatrudnienie i to tylko na terenie B.. Poza zarzutem niewykonania porozumienia przez powoda, pozwana wskazała także, że wobec treści wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku w sprawie V ACA 15/12, powód domaga się drugi raz kwoty wymienionej wcześniej w pozwie, teraz jako odszkodowania, które mu się nie należy. Zdaniem pozwanej nie zaistniały także przesłanki z art 410 kc, G. nie zobowiązywała powoda do wykonania inwestycji, P. P. jeśli chciała budować zakład pracy, musiała wybudować dla niego infrastrukturę, i nie była zobowiązana do spełnienia tego świadczenia, zatem nie wystąpił stan wzbogacenia G. kosztem powoda. Pozwana podniosła także zarzut przedawnienia roszczenia powoda (k. 120-124 akt).

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

W dniu 8 sierpnia 2003 roku zostało zawarte porozumienie pomiędzy (...), a poprzednikiem prawnym P. P. - D. O. P. w G., w którym w ramach pomocy dla inwestycji Centrum (...) (...) P. P. (CER), zlokalizowanego w miejscowości L., (...) zobowiązała się do dostawy wody do granicy działki, 30-to procentowego udziału w budowie drogi łączącej CER z drogą krajową nr (...), stanowiącą „(...) (...)”, budowy rurociągu tłoczonego odprowadzającego ścieki z terenu CER i budowy rowu melioracyjnego odprowadzającego wody deszczowe z terenu CER. D. O. P. w G. zobowiązała się do dołożenia wszelkich starań, zmierzających do szybkiego zakończenia budowy CER, przyjmowania do pracy w CER w pierwszej kolejności (...) posiadających kwalifikacje, oraz do przedkładania w Urzędzie G. z wyprzedzeniem zawiadomień o potrzebie zatrudnienia pracowników o określonych kwalifikacjach.

/dowód: odpis porozumienia - k. 12 akt, zarządzenie nr 94 Dyrektora Generalnego

P. P. z dnia 6 lipca 2005 roku - k. 7-11 akt/

Podpisany pod powyższym porozumieniem za (...), zastępca wójta G. P., był umocowany do występowania w imieniu G. w tej sprawie.

/dowód: zeznania za pozwaną W. K. P. - k. 375 akt i k.

376v akt od 00:08:12 do 00:44:21/

Podpisane przez strony porozumienie nie uzyskało nigdy kontrasygnaty skarbnika pozwanej G..

/okoliczność bezsporna/

Pozwem z dnia 1 września 2009 roku P. P. S.A. w W. wniosła przeciwko (...) o zapłatę kwoty 503.586,34 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 5 października 2007 roku do dnia zapłaty, jako podstawę roszczenia wskazując umowę, opartą na porozumieniu stron z dnia 8 sierpnia 2003 roku. Prawomocnym wyrokiem z dnia 5 stycznia 2012 roku Sąd Apelacyjny w Gdańsku oddalił powództwo, albowiem umowa stron nie została opatrzona kontrasygnatą skarbnika G. i w związku z tym umowa nie wywołała jakichkolwiek skutków prawnych i nie może stanowić podstawy roszczeń powoda.

/dowód: odpis wyroku w sprawie V ACa 15/12 wraz z uzasadnieniem - k, 15-30 akt,

akta sprawy I C 502/09 Sądu Okręgowego w Bydgoszczy, załącznik do akt - k.

2-7,322-325, 379-394 tych akt/

W związku z porozumieniem z dnia 8 sierpnia 2003 roku doszło do budowy Centrum (...) (...) P. P. w L., wraz z przebudową drogi, która miała zapewnić dojazd do budowanego CER z drogi numer (...), oraz budowy kanalizacji, służącej odprowadzeniu ścieków i wody deszczowej. Koszty inwestycji poniosła P. P.. W tym przedmiocie P. P. zawarła umowę z wykonawcą po przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Dla działalności powoda koniecznym było, aby droga prowadzona do CER została utwardzona. Na wniosek powoda droga dojazdowa otrzymała nazwę P..

/dowód: odpis umowy z dnia 3 lipca 2006 roku wraz z harmonogramem - k. 35-47 akt,

dokumenty przetargowe - k. 48-73 akt, odpis decyzji nr (...) - k. 78-79 akt,

odpis decyzji nr (...) - k. 80-81 akt, odpis decyzji nr (...) - k. 82-85

akt, zeznania świadków A. K. - k. 273 akt i k. 275 akt od

00:14:49 do 00:28:50, zeznania za pozwaną W. K. K.-

P. -

k. 375-376 akt i k. 376v akt od 00:08:12 do 00:44:21/

W lipcu 2007 roku P. P. zakończyła realizację powyższej inwestycji i pismem z dnia 5 października 2007 roku wezwała (...) do zapłaty kwoty 503.586,34 złotych, jako kwoty partycypacji w wykonaniu kanalizacji deszczowej i przebudowie drogi gminnej. Następnie pismem z dnia 9 lutego 2009 roku powód ponownie wezwał do zapłaty powyższej kwoty przez pozwaną w terminie 5 dni od dnia doręczenia wezwania.

/dowód: pismo z dnia 5 października 2007 roku - k. 98 akt, wezwanie do zapłaty z dnia

9 lutego 2009 roku wraz z dowodem doręczenia - k. 100-101 akt/

Z kolei pismem z dnia 23 kwietnia 2012 roku P. P. ponownie wezwała pozwaną do zapłaty żądanej kwoty w terminie 7 dni od doręczenia wezwania.

/dowód: wezwanie do zapłaty wraz z dowodem doręczenia - k. 103-104 akt/

Powyższy stan faktyczny, ustalony we wskazanym zakresie, nie był sporny pomiędzy stronami i wynikał z treści dokumentów, stanowiących dowód w sprawie, oraz z zeznań świadka A. K. i przesłuchanej za stroną pozwaną W.

(...). Jednocześnie ten stan faktyczny był wystarczający do rozstrzygnięcia sprawy, a to z uwagi na podniesiony przez pozwaną skuteczny zarzut przedawnienia.

Na wstępie wskazać należy, iż swoje roszczenie w tej sprawie powód oparł na instytucji bezpodstawnego wzbogacenia z art. 405 i następnycy kc, stosownie do których kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Co do zasady uznać należało, że powód właściwie oparł swoje roszczenie na wskazanej podstawie prawnej, w kontekście rozstrzygnięcia, które zapadło na skutek apelacji w sprawie o sygnaturze I C 502/09, a które należało uwzględnić przy ocenie niniejszej sprawy. Jak bowiem wskazał Sąd Apelacyjny w Gdańsku w uzasadnieniu wyroku z dnia 5 stycznia 2012 roku, umowa stron - na którą powołuje się powód także w niniejszej sprawie - z uwagi na brak kontrasygnaty skarbnika gminy jest bezskuteczna i nie mogła stanowić podstawy żądania spełnienia świadczenia. Sąd Apelacyjny powołał się na treść wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2009 roku wraz z uzasadnieniem (IV CSK 117/09, Lex nr 523584), w którym padło stwierdzenie, iż ustalenie braku podstawy do spełnienia świadczenia na podstawie bezskutecznej umowy, nie przesądza o bezskuteczności innych roszczeń, w szczególności odszkodowawczych (k. 391 akt sprawy I C 502/09 Sądu Okręgowego w Bydgoszczy). W ocenie Sądu zatem powód miał prawo oprzeć swoje roszczenie w niniejszej sprawie na instytucji bezpodstawnego wzbogacenia, albowiem przesunięcie majątkowe, na które powoływał się powód, nie było efektem świadczenia pomiędzy stronami (vide wyrok Sądu

Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 27 września 2013 roku, I ACa 414/13, Lex nr 1386086). W konsekwencji powoływanie się przez powoda, niejako z ostrożności, także na nienależne świadczenie, nie było uzasadnione.

Przesądżając zatem charakter prawny żądania powoda, wyjaśnić trzeba, że także roszczenie z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia, przedawnia się według reguł ogólnych z art. 118 kc, co oznacza, iż jeśli jest związane z działalnością gospodarczą ulega przedawnieniu w krótszym, trzyletnim terminie przedawnienia. Roszczenie o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia, z którym występuje przedsiębiorca, podlega trzyletniemu przedawnieniu przewidzianemu w art. 118 kc, jeżeli powstaje ono w związku z prowadzoną przez przedsiębiorcę działalnością gospodarczą (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 lipca 2003 roku, V CK 24/02, OSNC 2004/10/157). Jak potwierdził później Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 czerwca 2012 roku (III CSK 282/11, Lex nr 1212813) roszczenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej mogą wynikać z różnych zdarzeń prawnych, które nie muszą być związane ze stosunkami kontraktowymi przedsiębiorcy. Roszczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia (w tym: oparte na konstrukcji nienależnego świadczenia) mogą być zakwalifikowane jako pozostające w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej i w konsekwencji przedawniać się w terminie trzech lat. Sąd meriti wskazuje na powyższe, albowiem uważa, że w niniejszej sprawie roszczenie powoda miało związek z prowadzoną przez siebie działalnością gospodarczą. Ogólne określenie roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej wymagałoby wyjaśnienia pojęcia "działalność gospodarcza", a następnie ustalenia, na czym polega związek roszczenia z taką działalnością. Przeprowadzenie w tym miejscu takiej analizy dla potrzeb niniejszej sprawy nie wydaje się konieczne, jeśli w ogóle można uznać, że pełne wyjaśnienie tego zagadnienia byłoby możliwe wobec ciągłych zmian, odnoszących się do sfery działalności gospodarczej. Generalnie na tle art. 118 kc wymaga się, by działalność miała stały (chodzi o powtarzalność działań), zawodowy charakter, by była podporządkowana regułom opłacalności i zysku lub zasadzie racjonalności gospodarowania, co oznacza założenie efektywności bądź wydajności, by była prowadzona na własny rachunek oraz by polegała na uczestnictwie w obrocie gospodarczym (tak Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z dnia 18 czerwca 1991 r., III CZP 40/91, OSNC 1992, nr 2, poz. 17; w wyroku z dnia 6 grudnia 1991 r., III CZP 117/91, OSNC 1992, nr 5, poz. 65; w wyroku z dnia 17 grudnia 2003 r., IV CK 288/02, OSNC 2005, nr 1, poz. 15). Obojętna jest forma prawna prowadzenia działalności, w szczególności nie jest wymagane, by uprawniony miał status "podmiotu gospodarczego" w rozumieniu zmieniających się przepisów. Obojętna jest dziedzina aktywności gospodarczej, a także fakt ujawnienia rodzaju aktywności, z którą jest związane roszczenie, w aktach założycielskich i w rejestrze. Związek roszczenia z działalnością gospodarczą zwykle polega na tym, że roszczenie łączy się z czynnościami prawnymi dokonywanymi w toku prowadzenia tej działalności. Zauważa się też, nie musi to być związek bezpośredni i nie należy go zawężać do czynności ściśle związanych z aktywnością zawodową. W każdym razie wydaje się, że roszczenia wynikające z czynności umożliwiających samo prowadzenie działalności (np. najem, dzierżawa pomieszczeń, zakup

maszyn i urządzeń) także należy objąć 3-letnim terminem przedawnienia. W doktrynie postuluje się stosowanie - w przypadkach wątpliwych - szerokiego rozumienia tego pojęcia i taka też wydaje się tendencja orzecznictwa Sądu Najwyższego, gdzie jako przykład powołuje się na wskazany wyżej wyrok w sprawie V CK 24/02 (tak Pyziak-Szafnicka M.(red.), Kodeks Cywilny. Część ogólna. Komentarz do art. 118 kc, Lex 2009).

Uwzględniając powyższe stwierdzić należy, że roszczenie powoda w tej sprawie dotyczy części kwoty pieniężnej, wydatkowanej przez powoda, jako niewątpliwie przedsiębiorcy, na przebudowanie drogi wraz z jej infrastrukturą, w celu umożliwienia prowadzenia przez siebie działalności gospodarczej w wybudowanym w tym samym czasie Centrum (...) (...) w L.. Owa droga miała bowiem służyć do należytego dojazdu do budowanych przez powoda w ramach inwestycji budynków, w których prowadzi on działalność gospodarczą. Zatem w drodze analogii można zasadnie przyjąć, że roszczenie powoda wynika z czynności, które umożliwiły samo prowadzenie działalności, w postaci przebudowy drogi dojazdowej, potrzebnej do jej prowadzenia. Jak wynika bowiem z zeznań świadka A. K. (k. 273 akt) P. P. wybudowała drogę, ponieważ na jej potrzeby musiała być to droga utwardzona. Na potwierdzenie tezy, iż inwestycja w tej części także służyła prowadzeniu przez siebie działalności gospodarczej, przywołać trzeba ustalony w sprawie fakt, iż to na wniosek powoda drogę tą nazwano ulicą P. Jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 maja 2012 roku (II CSK 544/11, Lex nr 1212807) jedynie wówczas, gdy czynność nie jest dokonana w celu realizacji zadań związanych z przedmiotem działalności przedsiębiorcy i pozostaje poza zakresem jego funkcjonowania, nie jest czynnością związaną z prowadzeniem działalności gospodarczej w rozumieniu art. 118 kc. W ocenie Sądu z powyższych okoliczności, a także z treści samego porozumienia z dnia 8 sierpnia 2003 roku wynika, że także czynność przebudowy drogi wraz z jej infrastrukturą, jako spowodowanie możliwości należytego prowadzenia przez siebie działalności gospodarczej w budowanym na tym terenie CER, miała co najmniej pośredni związek z przedmiotem działalności powoda. Powszechnie znanym bowiem zwyczajem jest obecnie to, iż w sytuacji, gdy dany przedsiębiorca planuje znaczną inwestycję pod swoją działalność, uwzględnia także możliwości dojazdu do planowanych obiektów, także w zakresie przebudowy istniejącej infrastruktury komunikacyjnej. Ocena zasadności prowadzenia na danym terenie działalności gospodarczej opiera się bowiem także na aspekcie lokalizacji i dostępności z zewnątrz, co oczywiste w obecnej sytuacji ekonomicznej i gospodarczej. Ten aspekt stanowi jeden z elementów koniecznych przy ocenie kalkulacji zysków danego przedsiębiorcy. W przypadku powoda wskazać trzeba, że planowana w 2003 roku inwestycja była niewątpliwie znaczną inwestycją, która zasadnie uwzględniała także aspekt umożliwienia dojazdu do siedziby CER. Reasumując, roszczenie powoda, oparte na bezpodstawnym wzbogaceniu w związku ze sfinansowaniem przebudowy drogi - ulicy (...), wraz z towarzyszącą temu infrastrukturą, jest związane z działalnością gospodarczą i ulega trzyletniemu terminowi przedawnienia.

Wobec powyższego, zarzut przedawnienia w niniejszej sprawie, choć bez bliższego uzasadnienia ze strony pozwanej, był uzasadniony. Bieg bowiem przedawnienia roszczenia wynikającego z zobowiązania bezterminowego rozpoczyna się w dniu, w którym świadczenie powinno być spełnione, gdyby wierzyciel wezwał dłużnika do wykonania zobowiązania w najwcześniejszym możliwym terminie (art. 120 § 1 zdanie drugie kc w związku z art. 455 kc), niezależnie od świadomości uprawnionego co do przysługiwania mu roszczenia (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 kwietnia 2003 roku, I CKN 316/01, OSNC 2004/7-8/117). Niewątpliwie zobowiązanie z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia ma charakter bezterminowy, albowiem termin spełnienia świadczenia na tej podstawie prawnej nie jest oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania. Powód już pismem z dnia 5 października 2007 roku (k. 98 akt) zobowiązywał pozwaną do przekazania środków finansowych, objętych żądaniem pozwu. Pismem z dnia 9 lutego 2009 roku (k. 100 akt)

powód wprost wezwał pozwaną G. do zapłaty w oznaczonym terminie 5 dni od daty doręczenia wezwania, co nastąpiło w dniu 17 lutego 2009 roku (k. 101 akt). Zatem stwierdzić należy, że co najmniej z dniem 17 lutego 2012 roku doszło do przedawnienia roszczenia powoda, a pozew w sprawie wniesiony został 31 sierpnia 2012 roku, co wynika z daty wpływu pisma do urzędu pocztowego (k. 115 akt), choć w sposób uprawniony można podnieść, iż wobec pisma powoda z dnia 5 października 2007 roku, już od tego dnia można liczyć bieg terminu przedawnienia, mając na uwadze treść wyroku Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2003 roku, skoro pismo to ujawnia w sposób jasny świadomości wierzyciela co do przysługiwania mu roszczenia, niezależnie od jego podstawy prawnej. Sam powód potwierdza stawianą w tym miejscu

teżę, skoro żądał w sprawie zasądzenia odsetek ustawowych od tej daty, nie zaś od daty wyznaczonej późniejszym wezwaniem do zapłaty. Ustaleń w tym przedmiocie nie zmienia fakt ten, iż powód pismem z dnia 23 kwietnia 2012 roku ponownie wezwał pozwaną do zapłaty, wskazując na element bezpodstawnego wzbogacenia w swojej treści (k. 103 akt). Przy określaniu początku biegu przedawnienia Uczy się obiektywna możliwość zgłoszenia roszczenia, nie zaś sposób zachowania się wierzyciela (tak Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 19 stycznia 2011 roku, VI ACa 1025/10, Lex 794138). Jak potwierdza powód poprzez swoje roszczenie o odsetki, obiektywna możliwość zgłoszenia roszczenia wystąpiła już w dniu 5 października 2007 roku, nie zaś w dniu 23 kwietnia 2012 roku. Nadto, co ważne, wezwanie do spełnienia świadczenia bezterminowego w rozumieniu art 455 kc nie wymaga zachowania żadnej szczególnej formy. Może zostać złożone w sposób wyraźny lub dorozumiany, można go dokonać ustnie lub pisemnie, w tym również w formie telefonicznej, telegraficznej czy też teleksowej. Wystarczy, że wierzyciel wyrazi w sposób dostateczny przez swoje zachowanie wolę, aby dłużnik spełnił świadczenie (tak Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 7 sierpnia 2013 roku, 1 ACa 291/13, Lex 1350388, i powołane w uzasadnieniu wyroku orzecznictwo i piśmiennictwo). Ergo, wezwanie takie nie wymaga wskazania podstawy prawnej, a już tym bardziej nie ma znaczenia to, że wskazana podstawa prawna faktycznie nie jest słuszna, przy jednoczesnym występowaniu innej podstawy.

Poczynić przy tym należy także uwagę, iż to, że toczyło się wcześniej postępowanie o zapłatę tej samej kwoty roszczenia, z powództwa powoda przeciwko pozwanej, ale opartego na zobowiązaniu umownym, a zatem na innej podstawie faktycznej - co też na marginesie, stanowiło podstawę do odmowy odrzucenia pozwu w tej sprawie (k. 364 akt) - nie spowodowało przerwania biegu przedawnienia roszczenia w tej sprawie. Wniesienie bowiem powództwa o zapłatę kwoty z tytułu umowy nie przerywa biegu przedawnienia roszczenia o zwrot takiej samej kwoty na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu (tak Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 26 września 2006 roku, VI ACa 300/06, OSA 2008/5/19). Jak wskazano w uzasadnieniu tego orzeczenia, są to dwa różne roszczenia, każde z nich może być dochodzone na odmiennym podstawie faktycznej, bowiem w świetle art. 321 § 1 kpc niedopuszczalne jest zasądzenie określonego świadczenia pieniężnego na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu w sytuacji, gdy umowa (pożyczki) obejmująca to świadczenie jest nieważna, a oparcie wyroku na podstawie faktycznej niepowołanej przez powoda jest orzeczeniem ponad żądanie (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 marca 2005 roku, II CK 556/04, Lex nr 149289 i 147227). Tak więc termin przedawnienia biegnie dla każdego z tych roszczeń oddzielnie i czynności określone w art. 123 § 1 kc przerywają bieg tylko tego roszczenia, do którego się odnoszą. Jak wynika z uchwały Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 1988 roku (III CZP 24/88, OSNC 1989/9/138) jakościowe przekształcenie

powództwa niweczy przerwę biegu przedawnienia poprzednio dochodzonego roszczenia, jedynie jeśli powód cofnął dotychczasowe żądanie (...), a sąd umorzył postępowanie w tym zakresie. Odnosząc to do oceny w tej sprawie, skoro toczył się proces o zapłatę na podstawie umowy, bez przekształceń jakościowych, to niezależnie od niego biegł oddzielny termin przedawnienia dla roszczenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia. To zapatrywanie wykazuje dodatkowo brak podstaw do przypisywania jakiegokolwiek znaczenia prawnego dla wezwania do zapłaty, wyrażonego pismem z dnia 23 kwietnia 2012 roku.

W konsekwencji powyższych rozważań, odnoszących się do postawionego przez pozwaną zarzutu przedawnienia, Sąd oddalił powództwo, na podstawie art. 118 kc w związku z art. 455 kc i art. 405 kc (punkt 1 wyroku). Wobec uznania zasadności postawionego zarzutu Sąd w tym składzie odstąpił od konieczności wskazywania w stanie faktycznym innych okoliczności w sprawie, które odnosiłyby się do merytorycznych zarzutów stron, albowiem skuteczne podniesienie zarzutu przedawnienia jest wystarczające do oddalenia powództwa bez potrzeby ustalenia, czy zachodzą wszystkie inne przesłanki materialnoprawne, uzasadniające jego uwzględnienie, a ich badanie w takiej sytuacji staje się zbędne (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 17 lutego 2006 roku, III CZP 84/05, OSNC 2006/7-8/U4).

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, na podstawie art. 98 kpc w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za

czynności radców prawnych (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 z późn.zm. - punkt 2 wyroku), tj. w zakresie wynagrodzenia pełnomocnika pozwanej w stawce minimalnej, liczonej od wartości przedmiotu sporu.